

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie M.S.

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 21 maja 2026 r.

z urzędu

kwestii dopuszczalności kasacji obrońcy skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 23 grudnia 2025 r., sygn. akt III Ka 122/25,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 4 listopada 2024 r., sygn. akt II K 1042/22,

na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 429 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. kasację obrońcy skazanego pozostawić bez rozpoznania;
2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 4 listopada 2024 r., sygn. akt II K 1042/22 M.S. został uznany za winnego popełnienia występku z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za który wymierzono mu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych ustalając, iż

jedna stawka dzienna grzywny wynosi 30 zł. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązano oskarżonego do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przez uiszczenie kwoty 15 860 zł na rzecz pokrzywdzonej. Nadto orzeczono o dowodach rzeczowych i kosztach postępowania.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało zaskarżone w całości przez obrońcę oskarżonego oraz pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej.

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2025 r., sygn. akt III Ka 122/25 Sąd Okręgowy w Rzeszowie zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że określił, iż podstawę skazania i wymiaru kary stanowią przepisy kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r., w pozostałej części utrzymując wyrok w mocy.

Kasację w tej sprawie wywiódł obrońca skazanego, który zaskarżając wyrok sądu odwoławczego w całości podniósł zarzuty:

„rażącą obrazę przepisów prawa procesowego mogącą mieć istotny wpływ na treść zapadłego wyroku, a w szczególności:

a) art. 442 § 3 k.p.k. - poprzez jego całkowite niezastosowanie, polegające na zignorowaniu przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie wiążących zapatrywań prawnych oraz wskazań co do dalszego postępowania wyrażonych w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie, którym uchylono poprzedni uniewinniający wyrok Sądu Rejonowego i przekazano sprawę do ponownego rozpoznania oraz zaakceptowaniu powyższego uchybienia przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie w postępowaniu apelacyjnym, bez przeprowadzenia rzeczywistej kontroli, czy Sąd I instancji zastosował się do ciążącego na nim obowiązku wynikającego z art. 442 § 3 k.p.k., co w konsekwencji doprowadziło do ponownego wydania rozstrzygnięcia sprzecznego z wiążącymi ocenami prawnymi sądu odwoławczego, a tym samym do naruszenia zasady dwuinstancyjności i rzetelności postępowania odwoławczego;

b) art. 433 § 2 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. - poprzez przeprowadzenie przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie nierzetelnej i niepełnej kontroli instancyjnej, polegającej na:

- pominięciu znacznej części materiału dowodowego ujawnionego w sprawie, w szczególności dowodów i okoliczności przemawiających na korzyść M.S.,

- ograniczeniu kontroli odwoławczej do aprobaty ustaleń i ocen Sądu I instancji, bez samodzielnego, wszechstronnego rozważenia całokształtu materiału dowodowego,
- braku odniesienia się do kluczowych zarzutów apelacyjnych dotyczących charakteru relacji stron, rzeczywistego przebiegu zdarzeń oraz alternatywnej kwalifikacji prawnej czynu, co w rezultacie doprowadziło do utrzymania w mocy rozstrzygnięcia wadliwego, mimo że nawet przy przyjęciu odpowiedzialności karnej skazanego jego zachowanie mogło wypełniać co najwyżej znamiona czynu z art. 284 § 1 k.k., którego karalność-w realiach niniejszej sprawy - uległa przedawnieniu, co winno skutkować umorzeniem postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.”

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o „uchylenie w całości wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 23 grudnia 2025 r., sygn. akt III Ka 122/25 i umorzenie postępowania wobec zaistnienia negatywnej przesłanki procesowej, bądź o uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie w aspekcie obrazy 433 § 2 k.p.k., 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k.”

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego, prokurator Prokuratury Rejonowej w Rzeszowie wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację obrońcy skazanego jako niedopuszczalną z mocy ustawy należało pozostawić bez rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, a w sytuacji skazania na inną karę, dla dopuszczalności kasacji wniesionej przez stronę konieczne jest podniesienie zarzutu opartego na jednej z okoliczności wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). W tym postępowaniu wobec M. S. co prawda zapadł wyrok skazujący, jednak wymierzono mu wyłącznie karę grzywny. Respektując więc wskazane powyżej ograniczenia obrońca mógł wnieść kasację tylko w sytuacji dostrzeżenia zaistnienia uchybienia z art. 439 § 1 k.p.k. Takiego charakteru nie ma jednak żaden z zarzutów podniesionych w kasacji. Jak wynika z

treści opisanych przez obrońcę uchybień, wskazywany w pkt 2 b przepis art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. miałyby znaleźć zastosowanie w sytuacji, w której skazanemu by przypisano występki z art. 284 § 1 k.k., a nie jak to miało miejsce w tej sprawie z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. W rzeczywistości zatem obrońca zarzuca sądowi odwoławczemu wadliwość ustaleń faktycznych, które, gdyby w jego ocenie zostały poczynione prawidłowo, prowadziłyby do uznania, że zarzucane skazanemu zachowanie wyczerpywało znamiona co najwyżej art. 284 § 1 k.k., którego karalność uległa przedawnieniu.

Skoro zatem charakter zarzutów podniesionych w kasacji, tak w warstwie formalnej jak i merytorycznej, nie wskazywał na zaistnienie któregośkolwiek z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., należało odmówić jej przyjęcia. Wadliwe nadanie biegu tak sformułowanej kasacji, powoduje, że obecnie, należało orzec o pozostawieniu jej bez rozpoznania wobec jej niedopuszczalności.

Sąd Najwyższy zwolnił skazanego od kosztów postępowania kasacyjnego, skoro przyczyną ich powstania była błędna decyzja o przyjęciu kasacji i nadaniu jej dalszego biegu.

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.

[WB]

[r.g.]